

overmaade meget om, hvorvidt enten Fleertallets eller Mindretallets Forslag er hensigtsmæssigt; jeg kan godt forstaae, at der kan være forskellige Meninger om, hvorvidt enten et Getkammer eller et Lokammersystem er rigtig; jeg kan ogsaa forstaae, at man ikke saa let bliver enig herom; thi denne Strid har nu været et Par Menneksaldere i Europa, uden at man er kommen til noget Resultat. Men hvad der forekommer mig underligt, det er, at man paa begge Sider argumenterer fra Frihedens Standpunkt. Som allerede gjort opmærksom paa af den ærede Ordfører, er der kommen den Betydelighed frem, at den høitærede Minister siger: „Jeg argumenterer fra Frihedens Standpunkt, og fra det Standpunkt gaaer det ikke an at gaae ind paa Fleertallets Forslag“, og herpaa svarer den ærede Ordfører: „Nei, det er mig, der staaer paa Frihedens Standpunkt“. Den ærede Minister protesterer i Frihedens Navn mod at „halskugge“ Borgerrepræsentationen, og den ærede Ordfører siger, at han vil have det, som i andre frie Lande, saaledes, som det findes i Belgien og i Vest-Preussen. Men Sagen er den, at Ingen af de ærede Parter staaer paa Frihedens Standpunkt. Dengang man forlod den § 20, der var sat ind i Lovforslaget, stillede Sagen sig ganske anderledes for mig end tidligere, thi det er mig aabenbart, at dengang forlode begge Parter Frihedens Standpunkt — ja Ministeriet da egentlig ikke, thi det har i denne Sag slet ikke staaet paa det — dengang gik man bort derfra, forlod det Standpunkt, som man skal indtage, naar man vil tale Frihedens Sag. Dette blev ogsaa antydet af den høitærede Minister. Han sagde nemlig: Hvad er den kommunale Frihed? Det er den kommunale Udvikling. Ja, det er netop Hovedsagen; det er ikke Udviklingen af en enkelt Sag, ikke Debat om en enkelt Sag, nei, det er Communens Udvikling, det er Borgernes Udvikling i Communen, som hænger sammen med Sagens Behandling, og denne Sagens Behandling kan kun fremmes tilbørligt igjennem Borgernes Udvikling. Dersom man havde beholdt det Standpunkt, hvorpaa Fleertallet tidligere stod, hvorfra man vilde give et større Antal af vore Medborgere her i Kjøbenhavn

Valgret og Valgbarhed til Valgene i Communen, da havde man derved bidraget til den kommunale Udvikling; da havde den store Masse af Borgerne betymligt sig om Communens Anliggender, da havde enhver Sag, som skulde forhandles i Communen, vakt en Debat i smaa Kredse og i smaa Foreninger; disse vilde have udvidet sig til større og større Foreninger saaledes, som vi have seet saa mange Gange netop i det Land, som man taler saameget om, i England. Fra disse Foreninger være Sagerne gaaede over i Pressen, og saaledes vilde man være kommen til den kommunale Udvikling, den eneste Udvikling, som er den rette, ikke den doctrinaire Udvikling, hvor man alene disputerer pro et contra. Dette Frihedens Standpunkt forekommer mig, som sagt, nu at være forladt, og saaledes, som Sagen stiller sig for mig, er det for Diebliftet mig saa temmeligt ligegyldigt, enten jeg stemmer for Fleertallets eller Mindretallets Forslag, thi det Hele berøber jo blot paa, at der, som der ogsaa er blevet udtalt, vil blive brugt lidt mere Papir, mere Blæk og flere Penne efter det ene Forslag, hvorimod der vil blive brugt lidt mindre Papir, mindre Blæk og færre Penne efter det andet. Det er vist egentlig det, som der her er Tale om, men da man, som sagt, har forladt det Standpunkt, som for mig har været en Bedægggrund til at slutte mig til Fleertallets Forslag, saa seer jeg virkelig nu ingen Grund til mere at stemme for det ene Forslag end for det andet, og jeg vil derfor i mit stille Sind see, om jeg kan komme til noget rimeligt Resultat med Hensyn til, hvorledes man kan spare mest paa den ene eller anden Maade, om det er rigtigst strax at spare Papir, Blæk og Penne, eller om det er rigtigst at bruge Saadant og undgaae en eller anden Overfløds, som man med Tab af Papir o. s. v. maa gjøre god igjen. Efter det Resultat, som jeg da kommer til, vil jeg afgive mit Stemme.

Monrad: Jeg erindrer ikke, om den høitærede Minister i selve Udvalgets Møde brugte den samme Dyring som her idag, nemlig at, dersom han strax skulde afgive en bestemt Erklæring med Hensyn til Fleertallets Forslag,